BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.444/939

Nr. 295 Sâmbătă 26 Octombrie 1940
12 Pagini
P III

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

MAGAZIA SĂTEASCĂ

Slabul bilanț, cu care s'a încheiat anul acesta agricol, pentru noi și pentru mai toate statele europene, culminând cu producția deficitară a grâului, a readus în actualitate necesitatea creierii stocurilor de rezervă pentru anii de criză, ideie care a format de altfel în trecut obiectul unui proiect de lege elaborat de regretatul Ion Lahovari pentru înființarea de „pătule de rezervă", pe vremea când era ministru al agriculturii.

Adaptată nevoilor și exigențelor evoluate din ziua de azi ale economiei noastre agricole, problema creierii rezervelor a fost pusă la noi pe un plan superior, rezolvarea ei nelimitându-se numai la asigurarea și conservarea stocurilor de cereale, ci impreunându-se cu ideea valorificării și standardizării prisosurilor, cum și cu aceea a folosirii depozitului ca bază de credit ieftin pentru deponentul producător.

Astfel s'a ajuns la ideea „magaziei sătești", care, îndeplinind întru totul rolul și funcțiunile silozului de cereale, prezintă avantajul că este concepută ca o instituție pur țărănească, sprijinită pe inițiativă și conducere țărănească. In consecință, ca orice creațiune pornită de jos în sus, magazia sătească este menită, prin natura ei, să inspire mai multă încredere și să aducă foloase practice directe massei plugărești, prin a cărei contribuție și colaborare va fi fost zămislită.

După indicațiile inițiatorului și propagatorului ei, d. Vasile Nădejde, ar fi vorba de un tip uniform de clădire pe țară, construită de plugarii unui sat sau unui grup de sate, în scopul principal de a-și depozita în comun, mai bine decât la fiecare din ei acasă, pe soiuri și calități deosebite, produsele agricole din recolta anului și pentru a căror valorificare să poată urmări și folosi cele mai bune conjuncturi de prețuri.

Dovada depozitului se poate bucura de toate atributele și avantajele recipisei warant, cek de producte, etc., creindu-se astfel în mâna depunătorului titlul de lombardare și de circulație din chiar momentul depozitării cerealelor. Creditele obținute pe temeiul acestui gaj — garanție reală — dă producătorului posibilitatea să aștepte până la ivirea unei conjuncturi favorabile de vânzare.

Apoi, prin mijloace raționale de curățire și uscare, magazia sătească asigură o mai bună condiționare a cerealelor, o îmbunătățire a calității lor, precum și o clasificare a lor după calitate.

Concepută astfel, ea nu este o întreprindere cu scop lucrativ, pentru împărțire de beneficii la bilanț. Intemeiată pe asocierea liberă a producătorilor în interes comun, ea nu poate îmbrăca o formă juridică mai potrivită decât aceea de sindicat profesional.

Supusă forurilor competente, ideia magaziilor sătești a fost găsită interesantă și acum se află în studiul specialiștilor.

Adevărul e că realizarea ei concordă cu spiritul practic, dinamic și aplicativ al technicei legionare, exercitată în atâtea campanii constructive și în munca pe șantier.

Inzestrarea țării cu o rețea de magazii sătești ar împlini un gol adânc simțit în economia agricolă românească, iar realizarea ei s'ar face mai repede și mai puțin costisitor decât instalațiile de silozuri care merg atât de greoi. Opera ar fi cu atât mai prețuită cu cât ar fi rodul străduinței, contribuției și solidarității țărănești.

DECE TACI?

Așa mă întreabă unii cunoscuți, alții necunoscuți, fie prin scrisori, fie la telefon, fie în conversațiile, pe care le am.

Intrebarea are desigur rost, față de vremurile în care trăim, dar pe care cei mai mulți nu înțeleg că sunt revoluționare și de mare prefacere socială, dacă se merge în ritmul în care se desfășoară de șase săptămâni încoace. O revoluție însă când începe, dacă a fost precedată și de o mare sforțare sângeroasă, nu se poate opri, ci cel mult dirija, dacă în conducerea ei este cineva care are autoritatea și priceperea necesare.

La noi publicul s'a învățat cu schimbările de guvern anterioare celor din urmă zece ani, când într'un ritm lent, datorit judecății sănătoase a celor cari luaseră asupra lor grija conducerei statului, prefacerile se accentuau treptat, zi de zi, fără nicio sguduire notoriu vizibilă. Stabilitatea guvernamentală de atunci, dădea cetățenilor liniștea necesară. De zece ani însă, lucrurile s'au petrecut cu totul altfel. Din loc înalt și autorizat, s'a arătat, mai zilele trecute, câte guverne și mai ales câți miniștri și subminiștri s'au perindat în acest timp la cârma Statului.

Simpla amintire a acestui fapt este un început de probă al revoluției ce începea și care a devenit evidentă sub guvernul Tătărăscu, când legea nu a mai fost respectată, și ploaia de decrete-legi nestudiate înlocuia un Parlament incapabil de reacțiunea necesară spre a aduce la simțul realității un guvern capabil de toate servilismele. Suntem azi în plină revoluție. Urmările ei sunt asemănătoare bulgărelui de zăpadă, care în rostogolirea lui devine avalanșă.

Ce ar vrea azi să spun acei ce mă întreabă de ce tac? Să le spun când va înceta revoluția, să arăt efectele ei, să aprob ori să mustru diferitele aspecte ale desfășurării ei?

Dar de ce tocmai azi această pretenție, când de zece ani, fără încetare, eu, în limita frânei pusă presei, am strigat fără încetare: „Băgați de seamă, vin timpuri grele, „vine revoluția, a început re„voluția, reacționați cât mai „este timp" și prea puțini din cei ce m'au auzit, au crezut, dar nici ei n'au reacționat.

Și azi aspectele revoluției în care trăim, pe unii îi lasă indiferenți. Probă, mulțimea acelor ce pierd vremea la anumite ore în centrul Capitalei. Sunt și alții, pe cari-i înspăimântă, ba pe unii chiar i-a băgat în răcori. Aceștia din urmă poate au ceva pe conștiință, sau știu că trebue să-și impute ceva și răspunsul care li se cuvine, este că trebue, în limita legilor, să se aștepte la aplicarea legii pe care ei au nesocotit-o. Celor numai înspăimântați le-aș da sfatul să se calmeze și să judece cu nepărtinire cauza faptelor ce se întâmplă în unele locuri azi.

Când se vor ști în amănunt cele ce s'au petrecut în trecutul apropiat cu prietenii, șefii, părinții, frații, surorile ori rudele celor cari sunt factorii activi ai revoluției de azi, nu va fi minte românească să nu se înspăimânte. Abia se cunosc ici și colea mai mult din svon public, câte ceva din atrocitățile impuse unor frați de ai noștri și te cutremuri. Ce va fi când anchetele oficiale, puse sub egida celor mai înalți magistrați, se vor aduce la cunoștința publicului? Eu mă îngrozesc și îmi e rușine să spun că am trăit în vremea aceea.

Să se așeze fiecare din cei nerăbdători în locul, în pielea acelor ce reprezintă pe cei sacrificați, torturați, strangulați, desfigurați și incinerați, pentru că au cerut respectul legii și să judece ce ar face în situațiuni identice.

Eu adesea am cerut celor ce abuzau, să-și deschidă ochii la ceeace fac. De câte ori în cursul celor zece ani trecuți nu m'am comparat singur cu o Casandră, doar voi face pe cei greșiți să mă asculte.

Spunând acestea, nu înseamnă că aprob unele excese — incomparabil inferioare celor din trecut — dar caut să le explic dând firei omenești ceea ce este al său. Sunt însă, pe lângă unele măsuri bune care se iau în vremea aceasta și unele măsuri pripite ori greșite, ce-ar fi putut fi înlăturate, dacă s'ar fi lăsat timpul necesar unei discuțiuni.

Monitorul Oficial și Presa sunt pline în fiecare zi de ecoul acestor prefaceri care mai de care mai neașteptate, menite să înlocuiască unele consacrate de o lungă experiență și de o judecată făcută în timpuri liniștite. Ne putând fi nici corijate, nici împiedicate nouile prefaceri, să așteptăm cu tot sângele rece, efectul lor, știind bine că sunt luate cu gând curat. Ce nu ar trebui însă să se petreacă, este aceea ce se încearcă, în unele organe de presă, ca să schimbe concepte fundamentale de rațiune și logică vechi de când e lumea și admise ca bază a traiului în societate.

Filosoful și istoricul german von Iehring, în celebra sa carte „Lupta pentru Drept", a definit astfel Dreptul:

... *„Dreptul nu este o pură teorie, ci o forță vie. De aceea justiția ține într'o mână cumpăna, cu care cântărește dreptul, și în cealaltă sabia, cu care îl apără. Sabia fără cumpănă este forța brutală; cumpăna fără sabie este neputința dreptului. Una nu se poate concepe fără cealaltă și nu există ordine juridică desăvârșită de cât acolo, unde energia, cu care justiția poartă sabia, este egală cu îndemânarea, cu care mânuește balanța".*

Intr'unul din ziarele legionare, un tânăr profesor, despre care mi se spune că a mai slujit și în alte biserici politice, încearcă să se facă teoreticianul, doctrinarul unor concepte greșite, cu totul contrarii celor definite într'un chip atât de fericit de marele jurist german. Aceasta este contribuția metafizică adusă de acest autor.

In vâltoarea luptei, teoreticianul are marele avantaj de a fi la adăpost de uzură, pe când înfăptuitorului i se cere și pricepere și muncă și risc și răspundere.

Lupta este elementul dinamic al vieții naționale și la ea am făcut și eu apel în cele din urmă, când am văzut că teoriile foștilor șantagiști din Sărindar copleșesc viața națională cu umanitarismul lor interesat și de comandă. O națiune slabă, o națiune care refuză să lupte pentru a-și cuceri dreptatea, ori este incapabilă să lupte pentru existența ei, mai curând sau mai târziu ajunge la descompunere. Lupta însă nu este dreptul: Fundamentul unei națiuni mari sau mici, rămâne DREPTUL și DREPTATEA și numai atunci când forța și lupta sunt puse în slujba dreptului și a dreptății, rezultatele sunt durabile.

Formula „DREPTATE INUTILA", întrebuințată de autor, poate fi în ordinea speculațiunilor filosofice o interesantă împreunare de cuvinte. In viața practică și mai ales într'o epocă de transformare radicală și cu caracter revoluționar, ea poate fi primejdioasă tocmai prin ciudățenia ei, și poate da pasului revoluționar îndrumări greșite.

Această formulă este în contrazicere flagrantă cu teoria înfăptuirilor d-lui general Antonescu, Conducătorul Statului, care, într'un comunicat dela 4 Octombrie a. c., spune că marea operă românească „o va face numai pe cale legală, cu DREPTATE și severitate și cu OMENIA cuvenită".

Iar cu prilejul manifestației dela 6 Octombrie a zis: „Isbândă prin respectul față de om, de DREPTATE și de lege".

Ce deosebire între omul de răspundere, de realizare și creatorul de formule speculative!

Prin luptă ajungi la Dreptate, dar lupta nu este Dreptate, ci numai calea de a ajunge la ea. Dreptatea este un concept intelectual și psihic născut din contopirea celor mai superioare daruri cu cari natura a înzestrat ființa umană. Ele creiază dreptul, nu capriciul tiranilor.

La ele am făcut eu apel, atunci când — în sărbătorile Paștelui din 1938 — Corneliu Codreanu urca drumul martiriului pregătit de sângerosul prim ministru Armand Călinescu. Am scris ca răspuns la comunicatele guvernului, articolul „SEVERITATE, DAR ȘI DREPTATE" și i-am împrospătat definiția dată Dreptății de strămoșii romani „Honeste vivere, alterum non laedere, suum cuique tribuere...".

La această definiție rog să se gândească și cei de azi în înfăptuirile lor, de orice natură, onorându-și martirii și onorându-se pe ei înșiși.

Numai astfel revoluția lor va avea darul să vindece rănile trecutului și să croiască un viitor mai bun unui neam atât de necăjit prin nepriceperea și excesele trecutului.

STELIAN POPESCU

IN DRUM SPRE PATRIE

Germanii din Basarabia se reintoarc în patrie

ZIUA NAȘTERII ȘI A NUMELUI M. S. REGELUI MIHAI

Ministerul afacerilor interne aduce la cunoștința generală că atât ziua de naștere a M. S. Regelui Mihai I, cât și ziua numelui M. Sale, vor fi sărbătorite la 8 Noembrie.

REVIZUIREA PROCESULUI CODREANU

Comunicatul ministerului de justiție

Comisia pentru revizuirea proceselor politice și sancționarea magistraților vinovați, luând în cercetare modul cum a fost judecat procesul politic al lui Corneliu Zelea Codreanu, a hotărît la 5 Octombrie 1940 revizuirea procesului și trimiterea lui din nou spre judecarea Comisiei de judecată instituită prin decretul No. 3226 bis din 3 Octombrie 1940.

In ziua de 23 Octombrie, Comisiunea a înaintat ministerului de justiție deciziunea No. 1 și dosarele.

D. ministru al justiției a dispus publicarea deciziei.

(TEXTUL DECIZIEI Nr. 1 IL PUBLICAM ÎN CORPUL ZIARULUI)

ANULAREA CONTRACTELOR ONEROASE

de I. VION

Printr'un decret-lege s'a hotărît anularea tuturor contractelor administrative intervenite între autoritățile de stat, județele, comunele, Casele autonome, regiile publice, etc. prin care s'au concesionat drepturi sau bunuri de orice fel, „în cazul când vor fi găsite că au fost încheiate împotriva dispozițiunilor legale, sau oneroase pentru stat".

Din nefericire, concesionările de drepturi sau de bunuri ale colectivității se făceau pe baza unui sistem adânc înrădăcinat în practica noastră administrativă și fie că era vorba de dreptul de cărăușie, pe o anumită distanță, fie că era vorba de mine ori terenuri petrolifere ale statului, fie că era vorba de alte bunuri, deseori era fapt cert că un interes material, personal, determinase concesiunea.

Cu toate rigorile cenzurii, care proteja pe atotputernicii din ultimii ani, deseori am dat la iveală cazuri absolut scandaloase când, cu o simplă petiție cu timbru de 9 lei, fericitul solicitator primea dar dela stat averi de milioane. Am reușit să împiedecăm uneori risipa inconștientă ce se făcea cu avuția țării, dar de cele mai multe ori foarfecele oficialității ne întorcea până și aluziile vagi la adresa necuratelor operațiuni ale celor cari aveau în mâini pâinea și cuțitul.

Pâinea, cuțitul și foarfecele ar putea alcătui un tablou simbolic, reprezentând felul cum s'a înțeles în ultimii ani concesionarea drepturilor și bunurile unei țări care, oricât de bogată ar fi fost, nu putea să se despoae la infinit, ca să îmbogățească o mână de lacomi.

Tocmai acest punct trebuie pus în concordanță cu prevederile art. 3 din decretul-lege de care pomenim mai sus, care precizează că investițiunile și instalațiile necesare continuării întreprinde-

(Continuare in pag. 2-a)

INCURAJAREA SCRISULUI ROMÂNESC

de N. BATZARIA

Subsecretariatul de stat al presei și propagandei dă un comunicat, al cărui scop este o românizare mai efectivă și mai integrală a scrisului.

Adresat în special caselor de editură și tipografiilor, comunicatul acesta — desigur, necesar și bine venit — completează măsura luată de d. profesor Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, al artelor și al cultelor, privitoare la încurajarea librăriilor românești — a acestor librării, care, faptul este întristător, dar e adevărat, sunt prea puține la număr, față de librăriile ținute de neromâni — în mod cu totul deosebit de evrei. Librăriile cu adevărat românești sunt prea puține aici, în Capitală, pentru a fi și mai puține în foarte multe orașe din provincie.

In speranța, ba mai degrabă în credința că pe viitor numărul lor va spori și că vor avea parte de vremuri mai bune, să mi se îngăduie o scurtă digresiune, care, dacă nu-i în legătură cu chestiunea scrisului românesc, servește însă să pună în evidență un adevăr vrednic de știut și de reținut. Digresiunea îmi este prilejuită de numele d-lui ministru Brăileanu și de amintirea pioasă ce-mi trezește acest nume, scump în deosebi românilor din Peninsula Balcanică.

D. ministru Brăileanu este fratele adânc regretatului Constantin Brăileanu, care timp de mai mulți ani de zile a fost consul general al României, rând pe rând la Bitolia, la Salonic și la Istanbul. In toate aceste orașe a făcut dovada peremptorie a adevărului, că românii etnici simt și prind îndată și just care sunt interesele românismului și se devotează acestor interese cu toată sinceritatea și cu toată convingerea. Vorbește într'înșii vocea sângelui, așa cum a vorbit și în neuitatul Constantin Brăileanu.

Mărginindu-mă să relev acest adevăr, închid parenteza — ce-i drept, cu un sentiment de părere de rău — și mă întorc la chestiunea care formează obiectul rândurilor de față.

Așa dar, este vorba de a

(Continuare in pag. 2-a)

Au înflorit merii

Târgoviște, 22 Oct.

In curtea săteanului Vasile Ripiceanu, din com. Văcărești, au înflorit merii, unii din ei dând și fructe de mărimea nucii.

Marina americană

poate asigura singură apărarea națională

New-York, 23 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Amiralul Woodward, vorbind în fața membrilor clubului ofițerilor de marină, a subliniat că marina Statelor Unite va putea singură să asigure apărarea națională și că America nu are nevoie de Anglia „ca primă linie a apărării sale".

D. general Antonescu invitat de d. Mussolini la Roma

Declarațiile făcute presei italiene de Conducătorul Statului Român

Ziarele italiene: „Popolo d'Italia", „Corriere della Sera", „Gazetta del Popolo", „Stampa", „Giornale d'Italia", „Messagero", „Mattino di Napoli", „Secolo XIX" și „Nazione", publică integral declarațiile făcute reprezentanților presei italiene de d. general Antonescu, conducătorul Statului român și președinte al Consiliului de miniștri, în legătură cu raporturile de prietenie italo-române.

Aceste declarații pe care le reproducem mai jos, au fost de asemeni citite de două ori în limba italiană, de toate posturile de Radiodifuziune ale Italiei.

„Sunt fericit să pot primi azi pe reprezentanții presei italiene, pe informatorii și purtătorii de cuvânt zilnic ai presei fasciste și ai agenției Stefani, pe cetățenii marelui Regat și Imperiu ale cărui destine le făurește Ducele plin de geniu, Benito Mussolini.

Sunt mândru să mă adresez prin d-voastră spiritului italian — fiindcă lui îi voiu vorbi azi — și să-i aduc salutul meu.

Printre d-voastră sunt desigur mulți — mai ales cei care trăesc între noi de mai multă vreme — care și-au dat seama câte rădăcini, înfipte în veacuri, ne-au unit întotdeauna și cât de puține fire de păianjen, toarse trecător, ne-au despărțit în ultimii ani.

Azi, tot ce putea umbri luminile străvechi ale trecutului s'a risipit.

Am plătit scump, prea scump, popasul de întuneric.

Să ne întoarcem cu încredere spre trecutul nostru, ca să întemeiem viitorul.

Să evocăm cu mândrie vremea când Legiunile Romei, străbune și imperiale, ajungeau pe țărmurile Mării Negre, unde poetul Ovidiu a cântat nemuritor lumea.

Să reînviem în cugetele noastre epoca luptei moderne, a culturii și idealurilor de reînviere, comune:

Vremea în care „Cântarea României" a fost scrisă sub cerul italian, când cărturarii noștri — izgoniți din Patrie pentru ideile lor de renaștere națională — mureau plini de nădejde pe pământul italian;

Vremea când, inspirându-se din lupta Carbonarilor italieni, Cărbunarii noștri luptau pentru libertatea românească;

Vremea când, marele „Risorgimento italiano" își găsea ecoul reînvierii în rezonanțele de libertate ale Principatelor Românești;

Vremea când poetul Vasile Alecsandri primea cupa latinității pentru „Latina Gintă";

Vremea când Mazzini și Mancini trâmbițau idealul lor de reconstrucție națională, adunând credințele românești de unire.

Să ne întoarcem, însfârșit, la politica înțeleaptă a Mareșalului Averescu, la 1926, când bazele unei colaborări rodnice începuseră să fie puse.

Și să închidem sub ruinele unor granițe sfinte greșelile cari ne-au despărțit de atunci.

Azi precursoarea revoluției fasciste unește și inspiră revoluția românească, alături de marea revoluție național socialistă germană.

(Continuare in pag. 2-a)

CONDUCĂTORUL STATULUI ROMÂN SOSEȘTE LA INCEPUTUL LUNII NOEMBRIE ÎN CAPITALA ITALIEI

Roma, 23 (Rador).— Agenția „Stefani" transmite:

In legătură cu apropiata vizită la Roma a Conducătorului Statului Român, se precizează în cercurile autorizate că această vizită va avea loc în prima decadă a lunii Noembrie 1940 și va avea un caracter oficial.

Se subliniază că vizita Generalului Antonescu va constitui prima manifestație oficială a amiciției României legionare față de Italia fascistă.

Probleme de ordin general vor forma probabil punctele principale ale conversațiilor pe care Generalul Antonescu le va avea la Roma.

*

Roma, 23 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Cu privire la apropiata vizită la Roma a Generalului Antonescu, în cercurile italiene bine informate se declară că Conducătorul Statului Român a fost invitat de guvernul fascist și că această vizită va avea un caracter oficial.

Exercițiul de alarmă de Marți noapte

COMUNICAT

In noaptea de 22—23 Octombrie a. c., a avut loc în Capitală un exercițiu de alarmă, în scopul de a verifica funcționarea sistemului de alarmare și modul cum populația respectă consemnele date.

Alarma a început la ora 3,35 și a încetat la ora 4,20.

Cu această ocaziune s'au făcut observațiuni în legătură cu funcționarea sistemului de alarmare și s'au luat măsuri de îndreptare.

REVENIND DIN MISIUNE

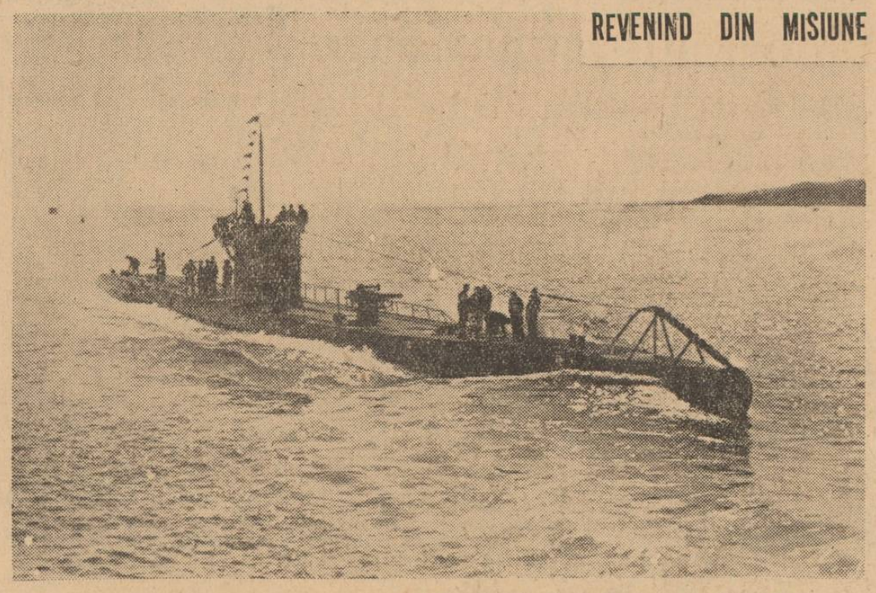

Un submarin german în cursă, după îndeplinirea misiunii

IN CORPUL ZIARULUI:

SEMNIFICAȚIA INTREVEDERII HITLER-LAVAL

COMENTARIILE PRESEI BERLINEZE